

สรุปลสาระสำคัญจากการบรรยาย
เรื่อง Authorship: บทเรียนและจรรยาบรรณที่ต้องตระหนัก
เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2566
โดย อาจารย์ นายแพทย์กิตติศักดิ์ กุลวิจิต

1. Authorship

การมีชื่อในผลงาน ต้องมีองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ข้อ คือ (ต้องครบทั้ง 4 ข้อ)

1. มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างโจทย์วิจัย แนวคิดหรือการออกแบบวางแผน หรือเก็บข้อมูล วิเคราะห์ หรือ ตีความหมายข้อมูลสำหรับผลงาน (Substantial contribution) และ
2. มีส่วนร่วมเชิงปัญญาอย่างสำคัญในการเขียนหรือตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาผลงาน (Critical Thinking) และ
3. รับผิดชอบและรับรองเนื้อหาผลงานที่จะส่งเผยแพร่ และ
4. พร้อมทั้งจะรับผิดชอบในทุกด้านของผลงานร่วมกัน เพื่อให้มั่นใจว่าคำถามที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องหรือความสมบูรณ์ของส่วนใดส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการตรวจสอบและแก้ไขอย่างเหมาะสม

ปัญหาที่ผ่านมานางวิชาการคือ การให้คุณค่ากับ author มากเกินไป นอกจากนี้ยังมีการใช้ author บางประเภทที่ไม่เหมาะสม เช่น ผู้เขียนรับเชิญ (gift author, guest author) หมายถึง ผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติในการมีชื่อในผลงานแต่ปรากฏชื่อในผลงาน เช่น ไม้ไผ่ นักวิจัยในทีม เป็นอาจารย์อาวุโส หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าหน่วยวิจัย นักวิจัยที่มีชื่อเสียง หรือเจ้าของเงินทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งถือว่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์การมีชื่อในผลงาน หรือกลุ่มผู้เขียนที่ถูกกละเลย (ghost author) หมายถึง ผู้ที่มีคุณสมบัติและควรมีชื่อในผลงาน แต่ไม่ปรากฏชื่อในผลงาน เป็นต้น

จะพบว่าหลายหน่วยงานมีการให้รางวัลตอบแทนผู้เขียนบทความโดยมีมูลค่าสูง หากหันไปพิจารณาที่ใครทำอะไรบ้างในผลงานชิ้นนั้น จะทำให้ลดปัญหาการซื้อ-ขายผลงาน การทุจริต หรือการกระทำอันมิชอบ (misconduct) ได้ ซึ่งปัจจุบันมีการณรงค์ให้ใช้คำใหม่จาก Authorship เป็น Contributor ship มากขึ้น โดยในช่วงท้ายบทความจะมีการระบุไว้ว่าใคร ทำอะไรบ้าง มีส่วนร่วมในเรื่องใด เพื่อความโปร่งใส โดยมีการแบ่ง contribution ออกเป็น 14 categories ว่าในแต่ละขั้นตอนของผลงานนั้นๆ มีอะไรบ้าง ซึ่งประกอบด้วย

1. Conceptualization	2. Data curation	3. Formal analysis
4. Funding acquisition	5. Investigation	6. Methodology
7. Project administration	8. Resources	9. Software
10. Supervision	11. Validation	12. Visualization
13. Writing - original draft	14. Writing – review & editing	

2. การตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย

งานวิจัยแต่ละเรื่องสามารถตีพิมพ์บทความได้ก็บทความ เป็นเรื่องที่นักวิจัยเจ้าของผลงานต้องตอบคำถามให้ได้ งานบางเรื่องไม่จำเป็นต้องแบ่งเป็นหลายบทความ และการเขียนหลายบทความจากงานชิ้นเดียวกัน ไม่ได้หมายความว่าได้งานชิ้นใหม่ หลายบทความที่มาจากงานวิจัยเรื่องเดียวกันจะพบว่ามี การเขียนบทนำ และระเบียบวิธีวิจัยที่เหมือนกัน ซึ่งไม่มีความแตกต่างหรือความใหม่แต่อย่างใด และไม่ได้ทำให้เกิดประโยชน์อันใด แต่กลับเป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา และพื้นที่ของวารสารที่ควรนำไปให้สำหรับบทความดีๆ เรื่องอื่นๆ ได้ อย่างไรก็ตามงานบางเรื่องอาจจำเป็นต้องแบ่งการตีพิมพ์ออกเป็นหลายบทความได้ เนื่องจากทำให้ อ่านง่ายกว่า หรือมีเนื้อหาสาระที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งการแยกบทความอาจเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านมากกว่า เป็นต้น

สำหรับรูปแบบการ peer review ปัจจุบันหลายวารสารในระดับนานาชาติ เริ่มมีการเปิดเผย reviewer พร้อมข้อเสนอแนะ ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์มากขึ้น และเริ่มปรับรูปแบบไปในแนวทางนี้มากขึ้น

การให้รางวัลตอบแทน (Incentive) ในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย เป็นสิ่งที่ดี แต่ต้องให้เหมาะสม การให้มากไป อาจก่อให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ หรือให้น้อยไปก็อาจไม่สร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ หลายมหาวิทยาลัยให้ค่าสมนาคุณการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยโดยใช้ค่า Impact factor (IF) เป็นตัวกำหนดนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะค่า Impact Factor เป็นตัวชี้วัดที่บอกคุณภาพของวารสาร ไม่ได้บอกคุณภาพของบทความ การให้ค่าสมนาคุณเป็นการให้ที่มองคุณภาพของบทความหรืองานวิจัย มิใช่ที่คุณภาพของวารสาร ดังนั้นการให้ค่าสมนาคุณที่เหมาะสม อาจพิจารณา 1) เป็นวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล หรือ 2) จากค่าการอ้างอิง (citation) บทความนั้นๆ (การ self-citation ก็สามารณับได้ แต่ต้องเป็นการ self-citation ที่เหมาะสม) หรือ 3) ค่าควอไทล์ (Quartile) ของวารสาร

